

Øye for øyeblikket

Sluttrapport

Prosjektnavn:	Øye for øyeblikket
Prosjektperiode:	01.01.2018 – 31.12.2018
Skrevet av:	Magne Lunde
Sist oppdatert:	27.06.2018

MediaLT
Jerikoveien 22
1067 Oslo
Tlf: 21538010
E-post: info@medialt.no
www.medialt.no

Innhold

Sammendrag	3
Måloppnåelse oppsatte effektmål	4
Prosjektgjennomføring og metode	4
Resultater og resultatvurdering	5
Oppsummering og videre planer.....	6

Sammendrag

Internasjonalt har synstolking en fagtradisjon som strekker seg over 40 år tilbake i tid. Først for ca. 15 år siden kom synstolking for alvor til Norge. Det skjedde i prosjektet Lydtekst (støttet av Extrastiftelsen). Et prosjekt MediaLT gjennomførte på vegne av Norges Blindforbund. I prosjektet ble de første synstolkene utdannet, og for første gang i Norge ble en film synstolket («Tatt av kvinnen»). Siden den gang har Norges Blindforbund og MediaLT samarbeidet om å få gjennomslag for synstolking i Norge. Et samarbeid som har høstet gode resultater. I 2014 bestemte NRK at alle nye egenproduserte serier skal synstolkes, og fra og med 1. januar 2017 innførte norske myndigheter et krav om at alle nye norske filmer som får støtte av Norsk filminstitutt må synstolkes.

Foresatte til synshemmede barn og unge ønsket å dra nytte av den kunnskapen synstolkingen kunne gi dem. De så at denne kunnskapen ville sette dem bedre i stand til å beskrive det de ser, slik at barna deres også kunne ta del i opplevelsen. Alternativet for dem var profesjonelle kurs i synstolking. Av denne grunn var det et stort behov for å utvikle et innføringskurs i synstolking, som var rettet inn mot den kunnskapen foresatte trengte for å beskrive på en god måte for sine barn. Derfor var hovedmålet i prosjektet:

Utvikle og gjennomføre kurs i synstolking, som gir foresatte til synshemmede barn og unge et øye for å beskrive øyeblikket.

Dette hovedmålet hadde følgende milepæler:

- I. Utvikle kurs
- II. Gjennomføre to kurs
- III. Evaluere kursene
- IV. Legge et grunnlag for varige kurs

Hovedmålgruppen i prosjektet var foresatte til synshemmede barn og unge. Vi ønsket å starte med denne kjernegruppen, men så at et slikt kurs også vil være nyttig for mange andre grupper:

- Slekt og venner
- Fagpersoner innen syn
- Lærere
- Personlige assistenter
- Funksjonsassistenter
- Lese- og sekretærhjelpere
- Støttekontakter
- Ledsagere

Kurset har dermed potensiale i seg for å komme mer enn synshemmede barn og unge til gode. Det vil også ha muligheten i seg til å bedre hverdagen for synshemmede i alle aldre. I dag er 180.000 personer i Norge synshemmet.

Måloppnåelse oppsatte effektmål

Hovedmålet i prosjektet er nådd. Det er utviklet og gjennomført et kurs i synstolking for foresatte til synshemmede barn og unge. Dette kurset er evaluert, og et endelig kurs er utarbeidet. Det er også lagt planer for å utvide kurs tilbudet, og et tilsvarende kurs for fagfolk er satt opp høsten 2018.

Prosjektgjennomføring og metode

MediaLT og Norges Blindforbund har samarbeidet om gjennomføringen av prosjektet. Norges Blindforbund har stått for det praktiske arbeidet knyttet til gjennomføringen av de to kursene, mens MediaLT har tatt seg av invitasjonene og påmeldingen til kursene og alt det faglige arbeidet.

I arbeidet med å utvikle kurset tok MediaLT utgangspunkt i sin brede og lange erfaring på fagfeltet. Kunnskapen fra to tidligere Extrastiftelsen prosjekter (Lydtekst og Fremtidens synstolking) og fra prosjektet Synstolk kompetanse (støttet av Deltasenteret) ble systematisert. Dessuten ble det tatt utgangspunkt i de profesjonelle kursene som ble utviklet i prosjektene Fremtidens synstolking og Synstolk kompetanse. Med bakgrunn i disse erfaringene ble et kursprogram og kursinnhold utviklet, og tilbakemeldinger fra Norges Blindforbund ble innhentet på programmet og innholdet.

Opprinnelig var tanken å gjennomføre kursene ved Hurdal syn og mestringssenter, men etter en nærmere vurdering fant vi at det var mer hensiktsmessig å legge kursene til Norges blindforbunds hovedkontor i Sporveisgata 10 i Oslo. Siden kurset kun hadde en varighet på seks timer, var det svært få som var i behov av overnatting. For de fleste var det også enklere å reise til Oslo. Kostnadene var dessuten betydelig lavere.

Invitasjonene til de to kursene ble spredt bredt ut igjennom MediaLTs og Norges Blindforbunds informasjonskanaler (også på sosiale medier). Kursene ble raskt fylt opp, og etter kort tid avsluttet vi den videre spredningen av invitasjonene. Vi hadde satt en øvre grense på ti personer pr. kurs, men på grunn av den store interessen aksepterte vi 13 deltakere på det første kurset. Grunnet fire avmeldinger like før kursstart, deltok kun fire personer på det siste kurset. Kursene ble gjennomført den 7. april og den 9. juni.

MediaLT utviklet to intervjukjemaer, for å evaluere kursene. Det ene for å innhente kursdeltakernes umiddelbare respons på kurset. Spørsmålene ble stilt i plenum på selve kursdagen (mot avslutningen av kurset). Det andre intervjukjemaet ble sendt ut på e-post til alle kursdeltakerne i etterkant av kurset. Med bakgrunn i svarene ble en evalueringsrapport utarbeidet. Rapporten ble brukt for å korrigere kursprogrammet og kursinnholdet, og for å utarbeide et endelig program og innhold. Rapporten er publisert på MediaLTs nettsider: <http://www.medialt.no/publikasjoner/518.aspx>

I intervjukjema til kursdeltakerne la vi inn et spørsmål om de ville ha vært villige til å betale for et kurs av denne typen. På denne måten fikk vi også innspill til andre grupper kurset kunne være aktuelt for. Disse innspillene brukte vi for å vurdere videreføringen av kurset, og for å se om tilsvarende kurs kunne tilbys andre grupper.

Resultater og resultatvurdering

Arbeidet med utviklingen og gjennomføringen av kurset gikk som planlagt. Resultatene knyttet til å utvikle et kursprogram og kursinnhold er derfor oppnådd, og programmet og innholdet er evaluert. To kurs er også gjennomført slik som forutsatt.

Generelt sett var tilbakemeldingene på kurset gode. Alle mente at kurset var nyttig og lærerikt, og at de hadde hatt godt utbytte av det. Kurset innfridde også forhåndsforventningene til deltakerne, og alle ga uttrykk for at de kommer til å bruke det de har lært. Videre var også deltakerne samstemt i at kurset hadde gjort dem bedre til å synstolke. Tilbakemeldingene på selve undervisningen var også svært god. Særlig vektla deltakerne verdien av de praktiske oppgavene med å synstolke for hverandre.

Tilfredsheten var også stor med kursinnholdet. Flere av kursdeltakerne savnet imidlertid at kurset hadde handlet mer om synstolking i hverdagen. To av kursdeltakerne trakk også fram at innledningen kunne ha vært kuttet noe ned til fordel for mer tid med praktiske øvelser. Disse tilbakemeldingene ble det tatt hensyn til i planleggingen av kurs nummer to den 9. juni.

Når det gjelder viljen til å betale for et kurs av denne typen, svarte ca. halvparten at de var villig til dette. Nesten alle i den andre halvparten mente at de som jobber med synshemmede i skole, barnehage og andre sammenhenger burde betale for slike kurs, mens det burde være gratis for foreldre. En person mente imidlertid at denne kunnskapen var så viktig, at staten også burde betale for fagfolkenes kurs.

I forlengelsen av dette ga flere av kursdeltakerne også uttrykk for at et tilsvarende kurs burde tilbys fagfolk som arbeider med synshemmede. Noe som støtter den antakelsen vi hadde på forhånd om at fagfolk også har behov for denne kompetansen. Svarene fra kursdeltakerne tyder på at det vil være krevende å få foresatte til synshemmede barn og unge til å betale for et kurs av denne typen. Hele fire kursdeltakere meldte på kort varsel avbud til kurset den 9. juni. Dette viser noe av utfordringene med gratis kurs. Trolig ville terskelen for å melde avbud vært større, dersom det hadde vært en kursavgift.

Det er satt opp et kurs for fagfolk høsten 2018. Vi ønsker å bruke dette kurset for å undersøke muligheten for å legge grunnlaget for et varig kurstilbud. I dette kurset har vi avsatt mer tid til tema synstolking i hverdagen. Et tema flere av kursdeltakerne ga tilbakemelding om at vi burde legge mer vekt på.

Oppsummering og videre planer

Prosjektet har tydeliggjort at det er behov for et kurs i synstolking for foresatte til synshemmede barn og unge. Tilbakemeldingene fra kursdeltakerne bekrefter dette. Likevel oppgir kun halvparten av kursdeltakerne at de er villige til å betale for et kurs av denne typen. Flere av kursdeltakerne trekker fram at et tilsvarende kurs bør tilbys fagfolk som jobber med synshemmede i skole, barnehage og andre sammenhenger. I et forsøk på å legge et grunnlag for et varig kurs tilbud ønsker vi derfor å starte med gruppen fagfolk, fordi vi antar at betalingsvilligheten er større i denne gruppen. Dette fordi kursavgiften for fagfolk nesten alltid betales av arbeidsgiver. Et kurs for fagfolk er derfor satt opp høsten 2018.